

Varkenshouderij De Bresser in Heeswijk Dinther

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de
aanvulling daarop**

6 december 2007 / rapportnummer 1799-47

1. OORDEEL OVER HET MER

De heer De Bresser is voornemens zijn varkensstallen uit te breiden. De uitbreiding betreft een toename van het aantal vleesvarkens van 1.100 naar 6.440 met gelijktijdige inlevering van circa 200 zeugenplaatsen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heeswijk-Dinther moet een besluit nemen over de hiervoor benodigde Wm-vergunning (Wet milieubeheer). Voorafgaand is ten behoeve van de vergunningverlening een milieueffectrapport (MER) opgesteld door de initiatiefnemer. De Commissie voor de milieueffectrapportage¹ (verder de Commissie) adviseert in dit advies het college over het MER.

Aanvankelijk constateerde de Commissie bij toetsing van het MER aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal essentiële tekortkomingen. Deze hadden betrekking op:

1. de weergegeven aantallen dieren en daaraan gerelateerde emissies van ammoniak, geur en fijn stof,
2. het onderzoek met betrekking tot geurhinder,
3. de toetsing van de luchtkwaliteit, en
4. de weergave van het MMA.

Bovenstaande punten zijn in een memo op 24 mei 2007 gemeld aan het bevoegd gezag.

De initiatiefnemer heeft op basis van deze memo een aangepaste MER ingediend bij bevoegd gezag. Deze aangepaste MER is op 24 augustus 2007 met een verzoek om advies aan de Commissie aangeboden. In dit aangepaste MER worden alle bovenstaande punten behandeld. Desondanks is de Commissie van oordeel dat op drie van de vier bovenstaande punten **essentiële informatie ontbreekt**. Hierdoor kan het milieubelang onvoldoende meegewogen worden bij de besluitvorming.

In paragraaf 1.3 licht de Commissie haar oordeel toe en geeft ze aan welke essentiële informatie in het MER ontbrak en hoe daar in een aanvulling op het MER mee is omgegaan. In hoofdstuk 2 worden de punten behandeld waarbij de Commissie heeft verzocht om een aanvulling en waarbij in een aanvulling op het MER afdoende informatie is aangeleverd.

---

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 1.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Weergegeven aantallen dieren

MER

Uit het MER bleek dat de bestaande stallen gerenoveerd worden. Dat maakt het noodzakelijk uit te gaan van een beschikbaar vloeroppervlak van minimaal 0,8 m² en die minimale vloeroppervlakte werd in het MER niet aangehouden. Wanneer deze minimumeis wordt toegepast heeft dat directe invloed op het aantal dieren dat gehuisvest kan worden, de corresponderende hogere emissiefactor voor ammoniak en de emissietotalen van ammoniak, fijn stof en geur. De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER, uitgaande van een beschikbaar vloeroppervlak van minimaal 0,8 m² per varken, uit te werken welke ammoniakemissie het initiatief heeft en of kan worden voldaan aan de vigerende wetgeving. Tevens diende voor geur en luchtkwaliteit nagegaan te worden of aanpassing van de dieraantallen en emissies leidt tot gewijzigde interpretatie van de conclusies uit het MER ten aanzien van geur en luchtkwaliteit.

Aanvulling

In een aanvulling op het MER heeft de initiatiefnemer aangegeven dat de huisvesting van de te renoveren stallen overal goed bekeken is en waar nodig iets vergroot zodat het oppervlak per dier overal meer dan 0,8 m² is. Afgaande op bij de aanvulling gevoegde staltekening moet de Commissie echter concluderen dat er nog steeds sectoren in de stallen zijn waar de oppervlakte per dier niet voldoet aan de gestelde welzijneisen. Daarmee is nog steeds niet duidelijk welke dieraantallen met het initiatief zullen worden gerealiseerd en welke emissies en milieueffecten daarmee gepaard gaan.

- De Commissie concludeert dat het initiatief in sommige stalgedeelten niet voldoet aan het vereiste vloeroppervlak van minimaal 0,8 m² en dat daarmee niet kan worden vastgesteld wat het juiste dieraantallen en de daadwerkelijke emissies van het initiatief zijn.

2.2 Cumulatieve geurhinder

MER

De aanwezigheid van veelal agrarische bedrijven en enkele burgerwoningen in de nabijheid van het initiatief maakt het essentieel om de cumulatieve geurhinder op de geurgevoelige objecten te bepalen. Anders dan in de richtlijnen is gevraagd is in het MER de cumulatie van geurhinder niet in kaart gebracht.

Aanvulling

In de aanvulling geeft de initiatiefnemer een aantal argumenten waarom een cumulatieve geurberekening niet toegepast zou moeten worden. Daarbij wordt onder meer aangehaald dat de gemeente reeds met het benodigde modelinstrumentarium een inventarisatie heeft uitgevoerd voor dit gebied. De resultaten van die inventarisatie zijn in het MER echter niet weergegeven. Daarnaast tekent de Commissie aan dat de berekening en uitkomsten van de gemeentelijke berekening, doordat een rekenwijze is toegepast uitgaande van gemiddelden, geen exacte weergave geven van de geurbelasting van de geurgevoelige objecten in de directe omgeving van het initiatief. De berekening in het MER zou wel die informatie moeten bevatten.

De Commissie is onveranderd van mening dat de stijging van de geuremissie, de aanwezigheid van naburige agrarische bedrijven en enkele burgerwoningen in het gebied het essentieel maken om de cumulatieve geurhinder op die geurgevoelige objecten te bepalen. De reeds aanwezige gegevens bij de gemeente maken het mogelijk deze berekening met betrekkelijk weinig inspanning uit te voeren.

- De Commissie concludeert dat het MER en haar aanvulling geen uitsluitel geven over de cumulatieve geurbelasting die op kan treden op de geurgevoelige objecten in de directe nabijheid van het initiatief.

2.3 Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA)

MER

In het MER werd voor elk milieuaspect een specifiek MMA geformuleerd. Ten aanzien van ammoniak werd de chemische wasser gepresenteerd als MMA, terwijl ten aanzien van geur de combi-luchtwasser gold als MMA. Deze wijze van uitwerking van het MMA strookt niet met de eis dat er één MMA beschouwd dient te worden waarmee een optimum voor alle milieuaspecten wordt bereikt. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER een MMA te formuleren en uit te werken dat voor alle milieuaspecten hetzelfde is.

Aanvulling

In haar aanvulling heeft de initiatiefnemer nog steeds per milieuaspect een MMA gekozen voor de reductie van die specifieke milieuparameter. Daarmee wijkt de initiatiefnemer af van hetgeen gevraagd is in de richtlijnen en in een verzoek om aanvulling van het MER. Daarbij komt nog dat op pagina 2 van het MER wordt gesteld dat het voorkeursalternatief het MMA is, terwijl in dezelfde alinea wordt aangegeven dat de toepassing van een combi-luchtwasser het MMA zou moeten zijn. De Commissie kan uit al deze informatie niet afleiden wat het MMA is waarmee de nadelige effecten voor het milieu worden voorkomen of in ieder geval zoveel mogelijk worden beperkt.

- De Commissie concludeert dat in het MER en haar aanvulling het MMA niet op juiste wijze is uitgewerkt.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER

3.1 Luchtkwaliteit

MER

In het MER was achterwege gelaten om door middel van een verspreidingsmodel vast te stellen of het initiatief voldoet aan de normen uit het Besluit luchtkwaliteit 2005. De luchtkwaliteit was namelijk bepaald met een berekeningsmethode die niet valt onder één van de standaardrekenmethodes die in het Meet- en Rekenvoorschrift bevoegdheden luchtkwaliteit zijn opgenomen. Verder constateerde de Commissie dat in het MER op meerdere plaatsen werd gesteld dat de emissie van fijn stof in het voorkeursalternatief ten opzichte van de referentiesituatie met circa 50% af zou nemen, zonder dat die stelling ergens werd onderbouwd. En ten slotte werd voor de vaststelling van de emissie van fijn stof in het voorkeursalternatief gerekend met een reductiepercentage van 90% als gevolg van toepassing van luchtwassers. De Commissie

achte dit niet juist aangezien voor luchtwassers een reductierange voor totaal stof wordt aangegeven van 70%-90%. De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER verspreidingsberekeningen uit te voeren conform het Meet- en Rekenvoorschrift bevoegdheden luchtkwaliteit met medeneming van de bandbreedte ten aanzien van de reductie fijn stof voor luchtwassers.

Aanvulling

In een aanvulling op het MER heeft de initiatiefnemer met de toevoeging van een aparte rapportage van een luchtonderzoek alle gevraagde punten beantwoord en aangetoond dat het initiatief voldoet aan de in het Besluit luchtkwaliteit 2005 gestelde eisen.

- De Commissie concludeert dat het initiatief voldoet aan de in het Besluit luchtkwaliteit 2005 gestelde eisen.

De Commissie merkt op dat sinds de oplevering van het MER de regelgeving ten aanzien van luchtkwaliteit is aangepast. In plaats van het Besluit luchtkwaliteit 2005 zijn de luchtkwaliteitseisen sinds 15 november 2007 opgenomen in de Wet milieubeheer. Aangezien de normen voor luchtkwaliteit en de wijze van toetsing in de Wet milieubeheer voor de in dit initiatief van belang zijnde stoffen niet zijn aangepast, wordt met het uitgevoerde onderzoek aangetoond dat het nieuwe initiatief ook voldoet aan de eisen uit de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen).

3.2

Geluid

MER

De Commissie constateerde enkele discrepanties tussen het bijgevoegde akoestische rapport en de gevolgtrekkingen voor geluidhinder in het MER. Zo kwam de conclusie van het akoestisch onderzoek dat de normen voor geluidhinder meerdere malen worden overschreden niet terug in het MER. Daarnaast merkte de Commissie op dat het akoestisch onderzoek een verschil van 50% kent tussen de laad- en lostijd in de nachtperiode ten opzichte van dagperiode. Aangezien het laden van vleesvarkens vaak in de nachtperiode plaatsheeft, is dit van groot belang. De Commissie adviseerde om in het akoestisch onderzoek de juiste laad- en lostijden te verwerken en in het MER de belangrijkste conclusies uit het akoestisch onderzoek te presenteren.

Aanvulling

In een aanvulling op het MER zijn zowel het akoestisch rapport als het MER op beide punten aangepast.

- De Commissie concludeert dat het aangepaste MER afdoende inzicht geeft in de geluideffecten van het initiatief.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: J. de Bresser

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders gemeente Bernheze

Besluit: vergunningverlening Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: De heer De Bresser is voornemens zijn varkensstallen uit te breiden. De uitbreiding betreft een toename van het aantal vleesvarkens van 1.100 naar 6.440 met gelijktijdige inlevering van circa 200 zeugenplaatsen.

Betrokken documenten

De Commissie heeft geen inspraakreacties via bevoegd gezag ontvangen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: De Bernhezer d.d. 4 augustus 2006

aanvraag richtlijnenadvies: 31 juli 2006

ter inzage legging startnotitie: 4 augustus tot 18 september 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 6 oktober 2006

richtlijnen vastgesteld: 16 oktober 2006

kennisgeving MER in: De Bernhezer d.d. 27 april 2007

aanvraag toetsingsadvies: 12 april 2007

ter inzage legging MER: 27 april 2007 tot en met 8 juni 2007

toetsingsadvies uitgebracht: 6 december 2007

Bijzonderheden: *(indien relevant)*

Omdat de Commissie bij eerste toetsing essentiële tekortkomingen constateerde heeft zij op 24 mei 2007 verzocht om aanvulling van het MER. Deze aanvulling is op 28 augustus 2007 ontvangen door de Commissie. Na nadere bestudering van de MER en de aanvulling heeft de Commissie geconcludeerd dat niet alle aangegeven punten afdoende voorzien zijn van aanvullende informatie. De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER inclusief aanvulling niet aanwezig is.

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

- ing. H.J.M. Hendriks
- ir. N.G. Ketting (voorzitter)
- C. Spapens
- drs. R.C.G. Warmenhoven (werkgroepsecretaris)

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Varkenshouderij De Bresser in Heeswijk Dinther en de aanvulling daarop

De heer De Bresser is voornemens zijn varkensstallen uit te breiden. De uitbreiding betreft een toename van het aantal vleesvarkens van 1.100 naar 6.440 met gelijktijdige inlevering van circa 200 zeugenplaatsen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heeswijk-Dinther moet een besluit nemen over de hiervoor benodigde Wm-vergunning (Wet milieubeheer). Voorafgaand is ten behoeve van de vergunningverlening een milieueffectrapport (MER) opgesteld door de initiatiefnemer. De Commissie voor de milieueffectrapportage adviseert in dit advies het college over het MER.

ISBN: 978-90-421-2136-2